

Johan Norberg

Miles, det är över nu

”
Det finns inga
bilder på hans
kvinnor, med
fläskläpp
och blåtira.

OM DU GILLAR JAZZ SÅ ÄR detta en trist krönika. Du kommer att bli gruvligt besviken, men så här var det:

Häromdagen såg jag en dokumentär om trumpetaren Miles Davis och fick än en gång bekräftat hur fantastisk han var med sitt ständiga sökande efter nya klanger; ingen annan jazzmusiker har på samma sätt lyckats återuppfinna sig själv. Han gick från cool bebop-trumpetare i elegant kostym till elektrifierad rockjazzare i batiktröja och röda skinnbyxor. Den äldre publiken var tveksam inför transformeringen, men de unga jublade och albumen sålde mer än någonsin tidigare. Han hittade hela tiden nya unga musiker som kunde uttrycka hans nya idéer.

Miles hittade också hela tiden nya unga kvinnor han kunde banka skiten ur när han tappade humöret, och det gjorde han ofta. Han var nog inte född hustrumisshandlare, men droger tog fram hans sämsta sidor och i anfall av svartsjuka slog det slint och han slog och slog och slog, tills de lämnade honom.

En rimlig slutsats borde ha varit att sluta med knark, men så långt sträckte sig aldrig Miles geni, det som jag beundrade så länge. Han fortsatte med sitt missbruk och satt till slut ensam i ett hus på Manhattan, vresig och missnöjd. Besviken på sina barn och exfruar.

I SÅDANA HÄR FALL LYFTS OFTA en tanke att människor ska bedömas utifrån sin tid, och det är väl rimligt, men det ingick inte i ett äktenskap på 60–70-talet att maken missbrukade heroin, tappade humöret och sopade till sin fru. Jag läste Miles Davis självbiografi när den kom ut 1989, och det framstod klart att han burit sig svinaktigt åt, men det skulle ändå dröja ytterligare 32 år innan polletten trillade ner hos mig. När jag tittar på dokumentären inser jag att han slog kvinnor som var svagare än honom, och i beroendeställning, och han skrämde livet ur sina barn som tvingades uppleva en nyckfull pappa som plötsligt blev en galen och okontrollerbar våldsman. I deras värld var han ingen cool snubbe, snarare en tidsinställd bomb.

En ofta publicerad bild från 1959 är den när han kommer ut från häktet med blod på skjortan, en hjälte som blivit utsatt för polisens rasism, men det som inte finns är fotografier på hans kvinnor, med fläskläpp, blåtira och ansikten som lyser av skräck över att hans vrede ska väckas. Det finns inte heller några bilder av barnen som väcks mitt i natten av att en pappa slår, igen och igen.

Plötsligt har jag tröttnat på Miles Davis. ■

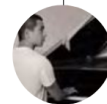
JOHAN NORBERG är gitarrist, förlagsredaktör och Vi:s musikkronikör sedan 2003.

ja!

ALBUM

X Preludes

Henning Ullén & Pontus Carron

Tio ljuvligt vackra, nyskrivna pianostycken i Debussys anda. Musik att ha både i fram- och bakgrunden. Överallt och när som helst.

FOTO MATS ÄLEKLINT